

NADLEŽNOST ZA ODLUČIVANJE O NADOKNADI ULOŽENIH SREDSTAVA ZA UREĐENJE OBJEKTA NA POMORSKOM DOBRU

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Rješenje broj: Revt-52/03-2 od 15. travnja 2003.

Vijeće: Miljenka Vraničar, kao predsjednica vijeća,

Stanko Jesenković, Davorka Lukanović-Ivanišević,

Ivka Zlokić i Nenad Perin, kao članovi vijeća

Nadoknada uložениh sredstava za uređenje objekta na pomorskom dobru predstavlja imovinsko-pravni zahtjev iz čl. 210. Zakona o obveznim odnosima. Za suđenje o takvom sporu nadležan je sud, a ne neko drugo domaće tijelo, konkretno Ministarstvo pomorstva prometa i veza.

Tužitelj M. d.d. podnio je tužbu Trgovačkom sudu u Splitu protiv tuženice Republike Hrvatske - Ministarstva pomorstva, prometa i veza radi isplate iznosa od 1,075.194,46 kn. Tužitelj u tužbi tvrdi da je njemu, odnosno njegovom pravnom slijedniku OOUR ugostiteljstvo M. iz M. bio dodijeljen na korištenje prostor koji u naravi čini spilju zvanu G. koja predstavlja pomorsko dobro i da njegov pravni prednik posjeduje te nekretnine od 1970. godine. Tvrdi da je njegov prednik temeljem valjanih odobrenja ranije Općine M. izgradio pristupni put do spilje, plato sa stepeništem za ulaz u spilju, te da je uložio znatna novčana sredstva za uređenje spilje u ugostiteljski objekt.

Tužitelj je zatražio na temelju odredbe čl. 1039. PZ od nadležnog tijela novu odluku i ugovor o koncesiji pomorskog dobra, što nije prihvaćeno. Nakon toga, podnio je sudu tužbu kojom traži nadoknadu za uložena sredstva u tuđu stvar.

Sud prvog stupnja se oglosio nenadležnim temeljem čl. 16. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99 - u daljnjem tekstu ZPP) u svezi s čl. 72. Pomorskog zakona ("Narodne novine", broj 17/94, 74/94 i 43/96 - u daljnjem tekstu PZ), jer smatra da za rješavanje spora u ovom predmetu nije nadležan sud nego drugo domaće tijelo, tj. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza RH.

Nezadovoljan odlukom prvostupanjskog suda tužitelj je uložio žalbu.

Sud drugog stupnja je odbio tužiteljevu žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostupanjsko rješenje, te pri tome prihvatio izraženi pravni stav prvostupanjskog suda u

pogledu njegove stvarne nadležnosti za postupanje po tužbi u ovom predmetu. Rješenjem drugostupanjskog suda potvrđeno je rješenje prvostupanjskog suda kojim se taj sud oglasio nenadležnim, ukinuo provedene radnje u postupku i odbacio tužbu.

Protiv ovog pravomoćnog drugostupanjskog rješenja tužitelj je izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, s prijedlogom da se ukinu oba nižestupanjska rješenja i predmet vrati na ponovno suđenje prvostupanjskom sudu. Revident u reviziji ističe da su nižestupanjski sudovi nepravilno primijenili odredbu čl. 16. ZPP glede otklanjanja stvarne nadležnosti redovnog suda, jer da se radi o imovinsko-pravnom sporu koji je u isključivoj nadležnosti suda.

Odgovor na reviziju nije podnesen, niti se nadležni državni odvjetnik izjasnio o izjavljenoj reviziji.

Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je reviziju osnovanom, donio rješenje kojim ukida rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u Zagrebu od 14. ožujka 2001. godine broj Pž-2606/00 i rješenje Trgovačkog suda u Splitu od 18. veljače 2000. godine broj P-1471/97 i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je da je za suđenje u ovom predmetu nadležan sud, a ne drugo domaće tijelo, kako to pogrešno smatraju nižestupanjski sudovi.

Prema odredbi čl. 72. Pomorskog zakona ("Narodne novine", broj 17/94, 74/94 i 43/96 - dalje PZ) za raspravljanje svih pitanja i rješavanje svih sporova u svezi s davanjem, izvršavanjem, opozivom, oduzimanjem ili izmjenom odluke o koncesiji na pomorskom dobru nadležno je ministarstvo nadležno za pomorstvo. Međutim, Vrhovni sud ocjenjuje da se u ovom slučaju ne radi o takvom sporu.

Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo je stajalište da se prema tužbi u ovom sporu radi se o imovinsko-pravnom zahtjevu iz čl. 210. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99), a za suđenje o takvom zahtjevu nadležan je sud. Zbog toga je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi s čl. 16. st. 2. ZPP, koju nije otklonio drugostupanjski sud povodom žalbe, pa je i sud drugog stupnja počinio istu bitnu povredu odredaba parničnog postupka.

Temeljem odredbe čl. 400. st. 4. ZPP i čl. 394. st. 1. ZPP, Vrhovni sud Republike Hrvatske ukinuo je oba nižestupanjska rješenja i predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Mr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

JURISDICTION OVER THE SETTLING OF DISPUTES ARISING FROM THE CLAIMS FOR COMPENSATION OF INVESTMENTS IN MARITIME DEMESNE

The settling of disputes arising from the claims for compensation of investments in maritime demesne is within the jurisdiction of the court.